

Sygn. akt VIII GC 453/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2015 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSR Joanna Bartkowska

Protokolant stażysta Marta Mech

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2015 r. w B.

na rozprawie

sprawy z powództwa H. T.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 600,00 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Joanna Bartkowska

UZASADNIENIE

Powódka H. T. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...)S.A. kwoty 4 112,93 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 353,00 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania w związku z holowaniem pojazdu z miejsca zdarzenia do autoryzowanego serwisu,
- 3 450,36 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za naprawę uszkodzonego pojazdu,
- 309,57 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za koszty poniesione na paliwo na trasie B.-W., W.-B..

Nadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że w dniu 20 czerwca 2012 r. kierujący pojazdem Ł. W. spowodował kolizję drogową, w której uszkodzony został pojazd marki I. (...) będący własnością powódki. Z powodu uszkodzeń pojazdu, musiał on zostać odholowany do autoryzowanego serwisu w W.. Powódka poniosła z tego tytułu koszty paliwa oraz koszty holowania. Powódka wskazała, iż w dniu 21 czerwca 2012 r. (...) dokonała oceny technicznej powstałej szkody, zaś w dniu 18 lipca 2012 r. pozwany poinformował powódkę, iż nie może zaspokoić jej roszczeń, gdyż sprawca kolizji nie posiadał ubezpieczenia OC, umowa ubezpieczenia została wypowiedziana w dniu 18 maja 2012 r. ze skutkiem na dzień 20 maja 2012 r. Powódka podniosła, iż wobec powyższego zgłosiła szkodę (...) celem wypłaty należnego odszkodowania z umowy AC pojazdu powódki. Powódka otrzymała od swojego ubezpieczyciela odszkodowanie w wysokości 14.788,09 zł tytułem kosztów poniesionych na naprawę pojazdu. Ubezpieczyciel powódki odmówił powódce

zwrot kosztów holowania. Powódka odwołała się od decyzji swojego ubezpieczyciela, który w odpowiedzi przyznał powódce zwrot kosztów holowania w wysokości 1000 zł. Powódka wskazała, że powyższa kwota nie pokryła całości kosztów związanych z holowaniem pojazdu. Ponadto powódka odwołała się od decyzji ubezpieczyciela w zakresie wysokości przyznanego odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów naprawy. Powódka podała, iż (...) wskazał, iż wypowiedzenie umowy OC sprawcy jest nieskuteczne, ponieważ pismo zostało skierowane do (...), a ponadto nie została wskazana konkretna polisa, ani jej rodzaj. Powódka ponownie zwróciła się do pozwanego o wypłatę należnego jej odszkodowania. Pozwany odmówił wypłaty odszkodowania wskazując, iż umowa ubezpieczenia sprawcy została skutecznie wypowiedziana. Powódka wskazała, iż w związku z połączeniem w dniu 30 grudnia 2013 r. (...) S.A. oraz (...) S.A. powstał pozwany podmiot działający pod nazwą (...) S.A.

W związku z wezwaniem do sprecyzowania firmy pozwanego pełnomocnik procesowy powódki w dniu 9 maja 2014r. wskazał, iż pozwanym jest (...) S.A.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. wskazał, iż powódkę i pozwanego nie łączy i nie łączyła żadna umowa ubezpieczenia na życie. Pozwany (...)S.A. podniósł, iż z dokumentacji wynika, iż powódka domaga się zapłaty odszkodowania za szkodę komunikacyjną od (...) S.A., zaś następcą prawnym powyższego (...) jest (...)S.A. Pozwany (...) S.A. wskazała, iż nie posiada legitymacji biernej w przedmiotowej sprawie. Pozwany (...) S.A. wniósł ponadto o zasądzenie kosztów postępowania na rzecz pozwanego, gdyż poniósł on koszty związane z analizą dokumentacji oraz sporządzeniem odpowiedzi na pozew.

Powódka pismem z dnia 3 października 2014 r. wniosła o sprostowanie oznaczenia strony pozwanej jako (...) S.A.

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2014 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...)S.A.

Pozwany (...)spółka akcyjna w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż nie ponosi odpowiedzialności cywilnej za szkodę powstałą w następstwie kolizji z dnia 20 czerwca 2012 r. w samochodzie marki I. nr rej. (...). Pozwany podniósł, iż w dniu kolizji sprawcę szkody Ł. W. nie łączył z pozwanym stosunek ubezpieczeniowy. Pozwany podał, iż Ł. W. w dniu 18 maja 2012 r. doręczył wypowiedzenie posiadanej polisy OC agentowi ubezpieczeniowemu, który działał w imieniu i na rzecz pozwanego. Pozwany wskazał, iż przedmiotowa umowa ubezpieczenia została rozwiązana z dniem 20 maja 2012 r. Zdaniem pozwanego wypowiedzenie było skuteczne, gdyż Ubezpieczyciel bezproblemowo zidentyfikował umowę ubezpieczenia, jaka podlegała wypowiedzeniu, ponieważ była to jedyna umowa zawarta przez Ł. W.. Pozwany wskazał również, iż przedmiotowe wypowiedzenie nie może być uznane za skierowane do agenta ubezpieczeniowego, ponieważ Ł. W. nie łączyła z agentem żadna umowa ubezpieczenia. Ponadto pozwany podniósł, iż powódka nie posiada legitymacji procesowej czynnej, gdyż właścicielem uszkodzonego pojazdu jest (...) S.A. Z ostrożności procesowej pozwany zakwestionował również wysokość żadanego roszczenia. Pozwany wskazał, iż z kalkulacji naprawy sporządzona w toku likwidacji szkody wynika, iż koszt naprawy pojazdu wynosił 8.220,40 zł, a uszczerbek ten został już pokryty przez wypłatę świadczenia z ubezpieczenia autocasco. Pozwany podał, iż jego zdaniem zawyżony został czas naprawy oraz cena części zamiennych, gdyż szacując odszkodowanie należało uwzględnić 30% amortyzację części ulegających szybkiemu z użyciu. Pozwany zakwestionował również żądanie zasądzenia kwoty 353 zł poniesionej w związku z holowaniem pojazdu, gdyż uszkodzony pojazd był pojazdem kilkuletnim, a więc mógł być naprawiany w jednym z lokalnych zakładów naprawczych. Pozwany zakwestionował także żądanie zasądzenia kosztów procesu wg spisu kosztów wskazujących wysokość wynagrodzenia adwokata w wysokości 3690 zł.

W piśmie procesowym z dnia 31 marca 2015 r. powódka wniosła o oddalenie dowodu z opinii biegłego. Powódka wskazała, iż naprawa została dokonana, a strona ma prawo do naprawy auta przy użyciu części nowych i oryginalnych. Powódka podniosła, iż w zakresie braku ochrony ubezpieczeniowej pozwanego wypowiedzenie umowy leasingu

powinno zostać dokonane w formie pisemnej ze wskazaniem numeru polisy. Ponadto powódka wskazała, iż posiada legitymację procesową, gdyż zgodnie z postanowieniami umowy leasingu w sytuacji, gdy zakład ubezpieczeń odmawia wypłaty odszkodowania leasingodawca ceduje na leasingobiorcę uprawnienia do dochodzenia roszczeń od zakładu ubezpieczeń. Powódka podała również, iż wykazała wysokość należnego jej odszkodowania załączając do pozwu faktury i rozliczenia. Powódka podniosła, iż użycie części nowych i oryginalnych do naprawy nie prowadzi do jej wzbogacenia, gdyż samochód do 5 lat uważany jest za samochód nowy. Ponadto powódka wskazała, iż każda naprawa obniża wartość rynkową pojazdu.

Pozwany (...) S.A. w piśmie procesowym z dnia 18 kwietnia 2015 r. wskazał, iż nie udało mu się odszukać oryginału wypowiedzenia polisy ubezpieczenia. Pozwany podał, iż posiada akta w wersji elektronicznej, na płycie DVD, na której znajduje się zapis dokumentu wypowiedzenia umowy ubezpieczenia. Ponadto pozwany wskazał, iż wyraża zgodę na wstąpienie pozwanego (...) S.A. w miejsce pozwanego (...) S.A.

Pozwany (...) S.A. pismem procesowym z dnia 20 kwietnia 2015 r. wyraził zgodę na wstąpienie pozwanego (...) S.A. w miejsce pozwanego (...) S.A. Ponadto odnośnie zobowiązania Sądu do przedłożenia oryginału wypowiedzenia polisy ubezpieczeniowej pozwany wskazał, iż nie był stroną umowy ubezpieczenia OC.

Postanowieniem z dnia 12 maja 2015 r. Sąd umorzył postępowanie wobec pozwanego (...) S.A. i zasądził na rzecz pozwanego (...) S.A. kwotę 617,00 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 20 kwietnia 2012 r. Ł. W. nabył pojazd marki F. (...) nr rej. (...). Sprzedający posiadał polisę OC w (...), jednakże II rata składki ubezpieczenia OC przypadała na dzień 9.06.2012r. Nabywca pojazdu Ł. W., handlujący używanymi pojazdami, zamierzał przedmiotowy pojazd niebawem sprzedać nie chciał opłacić kolejnej raty składki. Pismem z dnia 18 maja 2012 r. Ł. W. wypowiedział umowę ubezpieczenia OC pojazdu marki F. (...) nr rej. (...). Pismo o wypowiedzeniu umowy zostało skierowane do pośrednika ubezpieczeń, z którym poprzedni właściciel pojazdu zawarł umowę. Pośrednik przekazał wypowiedzenie ubezpieczycielowi. Ł. W. nie zawierał umów z pośrednikiem ubezpieczeń - Z. S.. Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy dotarło do ubezpieczyciela i umowa ubezpieczenia wygasła w dniu 20 maja 2012 r.

Dowód: umowa sprzedaży z dnia 20.04.2012 r. - płyta CD k. 253 akt – k. 59-60 akt szkody, pismo Ł. W. - płyta CD k. 253 akt – k. 35 akt szkody, zeznania świadka Ł. W. -k. 303-304 akt, mail pozwanego z dnia 23.07.2012 r. . - płyta CD k. 253 akt – k. 45 akt szkody

W związku z wypowiedzeniem umowy oraz brakiem opłacenia II raty składki przez nabywcę pojazdu Ł. W. pismem z dnia 24 maja 2012 r. poprzednik pozwanego wydał decyzję w sprawie zwrotu składki ubezpieczenia w kwocie 0 zł w związku z niewykorzystanym okresem ubezpieczenia.

Dowód: pismo poprzednika prawnego pozwanego - płyta CD k. 253 akt – k. 61 akt szkody.

Ł. W. nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku zawarcia nowej umowy ubezpieczenia OC i w dniu 20 czerwca 2012r. sprzedał pojazd F. (...) nr rej. (...) P. N. (1) wręczając mu dokument wypowiedzianej polisy ubezpieczenia OC pojazdu.

Dowód: zeznania świadka Ł. W. (k. 303-304 akt), umowa sprzedaży z dnia 20.06.2012 r. - płyta CD k. 253 akt – k. 125 akt szkody

W dniu 20 czerwca 2012 r. kierujący pojazdem F. (...) nr rej. (...) P. N. (2) spowodował kolizję drogową, w której uszkodzony został pojazd marki I. (...) będący własnością powódki.

Okoliczność bezsporna

Powódka w dniu 20 czerwca 2012 r. zgłosiła szkodę pozwanemu (...), który po dokonaniu oględzin uszkodzonego pojazdu w dniu 21 czerwca 2012 r. decyzją z dnia 18 lipca 2012 r. poinformował powódkę, iż nie jest odpowiedzialny za powstałe zdarzenie, gdyż pojazd sprawcy F. nr rej. (...) na dzień zdarzenia nie posiadał ubezpieczenia OC. Pismem z dnia 25 lipca 2012 r. pozwany z powyższych względów odmówił wypłaty odszkodowania powódce.

Dowód: Raport zgłoszenia szkody (k. 84 akt), protokół oceny technicznej (k. 83), pismo z dnia 28 lipca 2012 r. (k. 69 akt), pismo z dnia 25 lipca 2012 (k. 68 akt).

W związku ze zdarzeniem z dnia 20 czerwca 2012r. powódka została obciążona kosztami holowania pojazdu w wysokości 1353 zł, kosztami naprawy pojazdu w wysokości 17.480,45 zł oraz poniosła koszty przejazdu w wysokości 482,75 zł

Dowód: Faktura VAT nr (...) (k. 78 akt), rachunek (k. 79 akt), faktura VAT nr (...) (k. 57-58 akt).

Z uwagi na odmowę wypłaty odszkodowania przez (...)powódka zgłosiła szkodę (...)celem wypłaty należnego odszkodowania z umowy AC pojazdu. (...) S.A. decyzją z dnia 14.09.2012 r. przyznał odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia AC w wysokości 14.780,09 zł tytułem kosztów poniesionych na naprawę pojazdu, jednocześnie odmówił powódce zwrot kosztów holowania.

Dowód: decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 14.09.2012 r. -k. 54-56 akt

Powódka odwołała się od decyzji ubezpieczyciela w zakresie odmowy przyznania odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów holowania oraz w zakresie wysokości przyznanego odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów naprawy. (...) S.A. decyzją z dnia 02.10.2012 r. przyznał odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia AC w wysokości 1.000,00 zł tytułem kosztów holowania.

Dowód: pismo powódki z dnia 15.09.2012 r. -k. 53 akt, pismo powódki z dnia 28.09.2012 r. -k. 49 akt., decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 02.10.2012 r. -k. 46-47 akt.

Powódka zapłaciła różnicę pomiędzy kwotą wynikającą z faktury VAT za naprawę pojazdu a kwotą uiszczoną przez (...), jak również różnicę wynikającą z kwoty uiszczonej przez (...) w wysokości 1.000 zł a kwoty wynikającej z faktury za holowanie.

Dowód: zeznania powódki -k. 284v.-285v. akt

(...) pismem z dnia 7 lutego 2012 r. zawiadomił (...) S.A., iż wypowiedzenie OC sprawcy jest nieskuteczne wskazując, że pismo zostało skierowane do (...), a ponadto nie została wskazana konkretna polisa, ani jej rodzaj.

Dowód: pismo (...) z dnia 07.02.2013 r. -k. 39 akt

Pozwany konsekwentnie odmówił wypłaty odszkodowania powołując się na wypowiedzenie umowy ubezpieczenia.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 28.05.2013 r. -k. 37 akt

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych, dokumentów przedłożonych przez strony, których autentyczność, poza wypowiedzeniem umowy, nie była kwestionowana przez strony postępowania i nie budziła wątpliwości Sądu, a także na podstawie zeznań powódki oraz zeznań świadka Ł. W..

Podkreślić należy, iż pomimo, że pozwany zobowiązany do przedłożenia oryginału dokumentu o wypowiedzeniu umowy przez Ł. W., nie uczynił zadość temu obowiązкови Sąd ustalił fakt złożenia pisemnego oświadczenia w oparciu o zeznania świadka, który potwierdził autentyczność swojego podpisu pod dokumentem i treść złożonego oświadczenia.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadka Ł. W. oraz zeznaniom powódki, gdyż były one szczere, logiczne oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie. Sąd w całości uznał za wiarygodne

zeznania świadka i pomimo, iż świadek nie pamiętał okoliczności wypowiedzenia tej przedmiotowej umowy z uwagi na upływ czasu, to jednoznacznie wskazał jaki był cel wypowiedzenia i jaka była jego wola.

Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe zgłoszone przez strony, ponieważ z uwagi na brak legitymacji procesowej po stronie pozwanego przeprowadzenie tych dowodów w szczególności dowodu z opinii biegłego było zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie bezsporny był fakt zdarzenia komunikacyjnego z dnia 20 czerwca 2012 r. i powstała szkoda. Sporna w sprawie była odpowiedzialność pozwanego (...) S.A.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż w wyniku błędnego oznaczenia stron przez pełnomocnika powódki w niniejszej sprawie w charakterze pozwanego początkowo występowało (...) S.A. W związku z wyrażeniem zgody przez strony postępowania na wstąpienie pozwanego (...) S.A. w miejsce pozwanego (...) S.A. Sąd postanowieniem z dnia 12 maja 2015 r. na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w związku z art. 194 § 2 k.p.c. umorzył postępowania w stosunku do (...) S.A., zasądając jednocześnie na rzecz w/w podmiotu od powódki koszty zastępstwa procesowego w wysokości 617 zł.

Pozwany (...) S.A. podniósł zarzut braku legitymacji biernej, wskazując, iż strona umowy ubezpieczenia Ł. W. pismem z dnia 17 maja 2015 r. wypowiedziała umowę ubezpieczenia OC pojazdu F. (...) nr rej. (...) i w związku z powyższym w dniu zdarzenia w/w pojazd sprawcy nie posiadał ochrony ubezpieczeniowej pozwanego Towarzystwa.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 822 k.c., w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Istotą ubezpieczenia jest wejście ubezpieczyciela na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w sytuację prawną ubezpieczającego, w zakresie ponoszonej przez niego odpowiedzialności odszkodowawczej. Charakterystyczną cechą umowy ubezpieczenia jest jej kauzalność oznaczająca uzależnienie ważności i skuteczności prawnej umowy od ważności causa (podstawy prawnej).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną była skuteczność wypowiedzenia umowy ubezpieczenia przez nabywcę pojazdu Ł. W., który następnie po dokonaniu wypowiedzenia umowy zbył pojazd sprawcy szkody P. N. (3). Pozwany wskazywał, iż umowa ubezpieczenia została wypowiedziana skutecznie, zaś powódka stała na stanowisku, iż wypowiedzenie złożone przez Ł. W., nie było skuteczne, gdyż nie zostało skierowane do ubezpieczyciela, lecz do pośrednika ubezpieczeniowego Z. S., a ponadto nie zawierało informacji potrzebnych do skutecznego wypowiedzenia umowy, tj. nie została wskazana konkretna polisa, ani jej rodzaj. Pełnomocnik powódki wskazywał również, iż okres ubezpieczenia pojazdu obejmował okres od 20 kwietnia 2012 r. do 9 grudnia 2012 r., a więc Ubezpieczyciel przyjął odpowiedzialność do 9 grudnia 2012 r.

Ustosunkowując się do powyższych zarzutów w pierwszej kolejności należy wskazać, iż przepisy ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym przewidują możliwość korzystania z pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie ubezpieczeń osobowych i majątkowych. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, pośrednictwo ubezpieczeniowe polega na wykonywaniu przez pośrednika za wynagrodzeniem czynności faktycznych lub czynności prawnych związanych z zawieraniem lub wykonywaniem umów ubezpieczenia i jest wykonywane wyłącznie przez agentów ubezpieczeniowych lub brokerów ubezpieczeniowych. Zaś zgodnie z art. 16a. ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej zawiadomienia i oświadczenia składane w związku z zawartą umową ubezpieczenia agentowi ubezpieczeniowemu uznaje się za złożone zakładowi ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy działa. W związku z powyższym oświadczenie o wypowiedzeniu umowy złożone przez Ł. W. pośrednikowi ubezpieczeniowemu było skuteczne wobec ubezpieczyciela, tj. pozwanego.

Odnoszą się do zarzutu pozwanego, iż okres ubezpieczenia pojazdu obejmował okres od 20 kwietnia 2012 r. do 9 grudnia 2012 r. Należy wskazać, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (dalej: ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych), jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy. Jednakże powyższy przepis nie stosuje się w przypadku przeniesienia własności pojazdu mechanicznego. Zgodnie z art. 31 ust. 1. Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w razie przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na posiadacza pojazdu, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, przechodzą prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że posiadacz, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, wypowie ją na piśmie. W przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC, ulega ona rozwiązaniu z dniem jej wypowiedzenia. W związku z powyższym Ł. W. jako nabywca pojazdu miał prawo wypowiedzieć umowę ubezpieczenia przed terminem końca okresu ochrony ubezpieczeniowej i wypowiedzenie powyższe odnosiło skutek z dniem jej wypowiedzenia.

Na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut powódki, iż przedmiotowe wypowiedzenie jest bezskuteczne, gdyż nie spełnia wymogów formalnych określonych przez samego ubezpieczyciela. W tym miejscu należy się odnieść do regulacji ogólnych z zakresu oświadczenia woli.

Zgodnie z art. 65 § 1 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Zaś zgodnie z § 2 cytowanego przepisu w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Powyższy przepis statuuje, iż także oświadczenia woli wymagają wykładni w celu ustalenia właściwego ich znaczenia, a w rezultacie w celu rozpoznania skutków prawnych, jakie one wywołują. W przypadku oświadczeń woli potrzeba taka zachodzi nie tylko dla ustalenia ich treści, lecz także dla stwierdzenia, czy dane zachowanie było w ogóle oświadczeniem woli, czy dana czynność prawna doszła do skutku oraz jaki jest jej charakter prawny (Z. Radwański, Glosa do wyroku SN z dnia 8 czerwca 1999 r., II CKN 379/98, OSP 2000, z. 6, poz. 92; post. SN z dnia 15 kwietnia 2003 r., V CK 9/02, Lex nr 146432; wyr. SN z dnia 22 czerwca 2006 r., V CSK 70/06, OSNC 2007, nr 4, poz. 59; wyr. SN z dnia 7 czerwca 2011 r., II PK 320/10, Lex nr 1095827; wyr. SN z dnia 22 września 2011 r., V CSK 427/10, Lex nr 1095853; wyr. SN z dnia 2 grudnia 2011 r., III CSK 55/11, Gazeta Prawna 2011, nr 245, s. 7). Każde oświadczenie woli, niezależnie od formy, w jakiej zostało złożone, podlega wykładni sądowej, o czym decyduje art. 65 k.c. (zob. wyr. SN z dnia 21 listopada 1997 r., I CKN 825/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 81). Przepis art. 65 § 2 k.c. literalnie dotyczy tylko umów. Jednakże judykatura i doktryna zgodnie przyjmują, że zawarte w tym przepisie dyrektywy wykładni, w szczególności reguła, aby przy wykładni oświadczeń woli nie opierać się wyłącznie na ich dosłownym brzmieniu, lecz by uwzględniać także zamiar stron oraz cel czynności prawnej, może być odnoszona nie tylko do umów, lecz także do wszelkich oświadczeń woli składanych innej osobie (por. uchw. SN z dnia 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95, OSNC 1995, nr 12, poz. 168; wyr. SN z dnia 8 maja 2000 r., V CKN 38/00, Lex nr 52432; Z. Radwański (w:) System prawa prywatnego, t. 2, 2002, s. 53).

W doktrynie i judykaturze dominuje stanowisko, że na gruncie art. 65 k.c., zastosowanie znajduje kombinowana metoda wykładni, oparta na kryteriach subiektywnym i obiektywnym. W uzasadnieniu uchwały 7 s. Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1995 r. III CZP 66/95 sąd wyjaśnił, że stosowanie metody kombinowanej do oświadczeń woli obejmuje zasadniczo dwie fazy. W pierwszej fazie sens oświadczenia woli ustala się, mając na uwadze rzeczywiste ukonstytuowanie się znaczenia między stronami. Na tym etapie wykładni priorytetową regułą interpretacyjną oświadczeń woli składanych indywidualnym adresatom stanowi rzeczywista wola stron. Zastosowanie tej reguły wymaga wyjaśnienia, jak strony rzeczywiście rozumiały złożone oświadczenie woli, a w szczególności, jaki sens łączyły z użytym w oświadczeniu woli zwrotem lub wyrażeniem. W razie ustalenia, że były to te same treści myślowe, pojmowany zgodnie sens oświadczenia woli trzeba uznać za wiążący. Podstawę prawną do stosowania

wykładni subiektywnej stanowi art. 65 § 2 k.c., który - chociaż mowa w nim o umowach - odnosi się do wszystkich oświadczeń woli składanych innej osobie. Jeżeli natomiast okaże się, że strony nie przyjmowały tego samego znaczenia oświadczenia woli, konieczne jest przejście do drugiej fazy wykładni (obiektywnej), w której właściwy dla prawa sens oświadczenia woli ustala się na podstawie przypisania normatywnego, czyli tak, jak adresat sens ten zrozumiał i rozumieć powinien. Za wiążące uznać trzeba w tej fazie wykładni takie rozumienie oświadczenia woli, które jest wynikiem starannych zabiegów interpretacyjnych adresata. Decydujący jest normatywny punkt widzenia odbiorcy, który z należytą starannością dokonuje wykładni zmierzającej do odtworzenia treści myślowych osoby składającej oświadczenie woli. Przeważa tu, zatem ochrona zaufania odbiorcy oświadczenia woli nad wolą, a ściślej nad rozumieniem nadawcy. Nadawca, bowiem formułuje oświadczenie i powinien uczynić to w taki sposób, aby było ono zgodnie z jego wolą rozumiane przez odbiorcę. Wykładnia obiektywna sprzyja pewności stosunków prawnych, a tym samym i pewności obrotu prawnego (por. też wyr. SN z dnia 24 maja 2005 r., V CK 655/04, Lex nr 152449; wyr. SA w Poznaniu z dnia 1 marca 2007 r., I ACa 1096/06, Lex nr 298427; wyr. SN z dnia 19 września 2007 r., II CSK 189/07, Lex nr 306767). Ponadto ważnym kryterium oceny oświadczenia woli w procesie jego wykładni są okoliczności, w których zostało ono złożone. Chodzi o te okoliczności towarzyszące złożeniu oświadczenia woli, które stanowią dla niego tzw. kontekst sytuacyjny (tło) i które pozostają w związku ze znaczeniem wyrażen językowych użytych przez składającego oświadczenie woli. Okoliczności te mają doniosłość dla zrekonstruowania treści myślowych wyrażonych w oświadczeniu woli i pozwalają ustalić właściwy sens tego oświadczenia, niekiedy odmienny od dosłownego jego brzmienia.

W przedmiotowej sprawie bezspornie strony umowy ubezpieczenia OC tj. poprzednik pozwanego i nabywca pojazdu Ł. W. zgodnie uznały złożone przez Ł. W. oświadczenie za wypowiedzenie umowy ubezpieczenia OC pojazdu marki F. (...) nr rej. (...). W swoich zeznaniach złożonych na rozprawie Ł. W. jasno wskazywał, że jego intencją było wypowiedzenie tej właśnie umowy. Świadek wskazał, że miał zamiar sprzedać tej samochód i nie chciał płacić składki. Oświadczenie zaś złożył pośrednikowi ubezpieczeń Z. S., albowiem jego dane widniały na polisie. Świadek jasno zeznał, że z pośrednikiem nie łączyła go żadna umowa i złożył oświadczenie dnia 18 maja 2012r. celem wypowiedzenia umowy OC posiadacza pojazdu wprost wskazanego w oświadczeniu. Wskazał bowiem markę samochodu jak i jego nr rejestracyjny i poprzednik pozwanego nie miał problemu z identyfikacją pojazdu. Ponadto pismem z dnia 24 maja 2012 r. poprzednik prawny pozwanego wydał decyzję w sprawie zwrotu składki ubezpieczenia w kwocie o zł w związku z niewykorzystanym okresem ubezpieczenia. Powyższe pismo było wystawione w związku z wypowiedzeniem umowy ubezpieczenia OC. W związku z powyższym pojmowany zgodnie sens oświadczenia woli trzeba uznać za wiążący.

W ocenie Sądu z uwagi na podniesiony przez pozwanego zarzut braku legitymacji biernej po stronie pozwanego należało rozważyć, że tylko ze stosunku określonego przez prawo materialne płynie uprawnienie konkretnego podmiotu do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu konkretnemu podmiotowi. To szczególne uprawnienie, oceniane z punktu widzenia prawa materialnego, nazywane jest legitymacją procesową. Jeśli zostanie wykazane, że strony są związane prawnomaterialnie z przedmiotem procesu, którym jest roszczenie procesowe, to zostanie wykazana legitymacja procesowa powoda i pozwanego.

Przez legitymację procesową rozumie się, zatem materialnoprawne uprawnienie strony procesowej do występowania w konkretnym procesie. Wynika ona ze stosunku prawnego łączącego strony procesowe. Innymi słowy powód i pozwany muszą być związani prawnomaterialnie z przedmiotem procesu. Legitymację procesową pozwanych określa się jako bierną, a brak owej legitymacji prowadzi do oddalenia powództwa.

Zgodnie z art. 353 § 1 k.c. zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Uprawnienie wierzyciela określa się terminem wierzytelności. Wierzytelność jest swoistym prawem podmiotowym, które w stosunku zobowiązaniowym przysługuje wierzycielowi (zob. Z. Radwański, Zobowiązania..., s. 13). Służy ono do zaspokojenia interesów wierzyciela – które najczęściej będą miały charakter majątkowy, choć mogą mieć także charakter niemajątkowy.

Ponieważ wierzytelność skierowana jest tylko do dłużnika, a nie każdej innej osoby, stąd ma charakter prawa podmiotowego względnego, skutecznego inter partes, w przeciwieństwie do prawa podmiotowego bezwzględnego, skutecznego przeciwko każdej osobie, erga omnes.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, gdzie w miejsce dłużnika wchodzi Ubezpieczyciel, na podstawie umowy ubezpieczenia łączącej dłużnika z ubezpieczycielem. Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Celem ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej jest ochrona integralności stanu majątkowego ubezpieczonego. Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej tradycyjnie nazywane jest ubezpieczeniem długu, gdyż jego przedmiotem jest właśnie zobowiązanie ubezpieczonego do naprawienia szkody wyrządzonej osobie trzeciej, które zakład ubezpieczeń zobowiązuje się za niego wykonać. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych obowiązek ubezpieczenia uważa się za spełniony, jeżeli została zawarta umowa ubezpieczenia, na podstawie której osoba obciążona tym obowiązkiem korzysta z ochrony ubezpieczeniowej, a czas trwania i zakres tej ochrony odpowiadają przepisom ustawy lub odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych wprowadzających obowiązek ubezpieczenia. Zgodnie zaś z art. 12 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń trwa przez okres wskazany w umowie i kończy się z upływem ostatniego dnia tego okresu, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ustawie.

W omawianym stanie faktycznym mamy do czynienia z sytuacją, gdzie w dniu powstania szkody w pojeździe powódki, pojazd sprawcy nie posiadał już ochrony ubezpieczeniowej, gdyż poprzedni właściciel pojazdu skutecznie dokonał wypowiedzenia umowy. Zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 21 grudnia 2010 r. sygn. akt III Ca 1299/10 „Wypowiedzenie umowy ubezpieczeniowej jest jednostronnym oświadczeniem woli składanym innej osobie, które ma charakter materialnoprawny a nie procesowy. Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, iż w tej sprawie zastosowanie znajdzie art. 61 k.c. Z treści tego przepisu wynika jednoznacznie, iż w przypadku oświadczeń woli ustawodawca opowiedział się za teorią doręczenia, przyjmując, iż oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią.” W przedmiotowej sprawie Ł. W. złożył wypowiedzenie w dniu 18 maja 2012 r., zaś jak określił sam pozwany złożone oświadczenie wywarło skutek na dzień 20 maja 2012 r. i od tej daty pojazd marki F. (...) nr rej. (...) nie posiadał ochrony ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej.

W związku z powyższym w ocenie Sądu powód nie udowodnił faktu istnienia stosunku zobowiązaniowego pomiędzy nim a pozwanym, a co za tym idzie nie udowodnił istnienia legitymacji biernej po stronie pozwanej.

Na marginesie można zauważyć, iż w istocie zgodnie z art. 23 st. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych posiadacz pojazdu mechanicznego jest obowiązany zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Faktem jest, iż obowiązany do tego Ł. W. powyższego nie uczynił, następnie dokonał sprzedaży nieubezpieczonego pojazdu sprawcy szkody P. N. (3), który spowodowała przedmiotową szkodę w dniu kupna pojazdu, nie mając jeszcze fizycznej możliwości zawarcia nowej umowy ubezpieczenia. Jednakże okoliczność, iż Ł. W. nie zawarł kolejnej umowy ubezpieczenia OC i sprzedał pojazd bez ochrony pozostaje bez związku z odpowiedzialnością pozwanego w przedmiotowej sprawie. Odpowiedzialnością za powyższe uchybienie nie można obarczać pozwanego i nie można go obciążać obowiązkiem wypłaty odszkodowania poszkodowanej powódce.

Zauważyć ponadto można, iż zgodnie z art. 98 ust.1 pkt 3 ppkt „a” ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w sytuacji, gdy posiadacz pojazdu mechanicznego, którego ruchem wyrządzono szkodę w mieniu, nie był ubezpieczony obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, zaspokojenie roszczeń z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych należy do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

W związku z wykazaniem braku legitymacji procesowej po stronie pozwanej nie ma potrzeby odniesienia się do pozostałych zarzutów podniesionych przez pozwanego w sprawie.

Mając powyższe na uwadze na mocy art. 822 § 1 k.c. a contrario Sąd powództwo oddalił

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i 99 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państw kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów pełnomocnictwa procesowego.

SSR Joanna Bartkowska